

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ & ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Εισήγηση:

Παναγιώτη Γκλαβίνη

ΛΒ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΧΟΡΗΓΟΣ: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ Α.Π.Θ.

27-29 Μαΐου 2011 Θεσσαλονίκη

ΤΕΛΕΤΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΟΜΟΤΙΜΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΛΚΜΗΝΗ ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕ ΘΕΜΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Εισηγητές: Νικόλαος Βαρσακέλης, αν. Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών Α.Π.Θ.
Παναγιώτης Γκλαβίνης, αν. Καθηγητής Τμήματος Νομικής Α.Π.Θ.
Δημήτριος Μάρδας, αν. Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών Α.Π.Θ.
Συντονίζει η ομ. Καθηγήτρια Βασιλική Παπούλια
Παρασκευή 27 Μαΐου 2011 ώρα 18:00
Αίθουσα Τελετών Παλαιού Κτιρίου Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ανακοινώσεις

Σάββατο 28 Μαΐου 11:00-13:15, 18:00-19:15

Κυριακή 29 Μαΐου 10:00-13:00

Αίθ. 101 & 112 Νέου Κτιρίου Φιλοσοφικής Σχολής

Οικονομική Εξάρτηση & Εθνική Κυριαρχία

Κρίσιμα ιστορικά στοιχεία που καθόρισαν στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό σύστημα την έννοια της οικονομικής εξάρτησης

1^{ος} σταθμός: Αποαποικιοποίηση:

Πολιτική ανεξαρτησία – Οικονομική εξάρτηση

2^{ος} σταθμός: Κατάρρευση του συστήματος των κεντρικά σχεδιασμένων οικονομιών:

Ενσωμάτωση στο ενιαίο διεθνές οικονομικό σύστημα

Κράτος & Αγορά

Τιμητικός τόμος του Καθηγητή Philippe Kahn

Κρατική κυριαρχία και διεθνείς αγορές στο τέλος του 20^{ου} αιώνα

Litec, Παρίσι 2000

«Οι σχέσεις μεταξύ Κρατών και αγορών διαρθρώνονται γύρω από ένα **δίλημμα**: είναι **ανταγωνιστικές** ως προς την επιθυμία των Κρατών για σταθερότητα και την ανάγκη των αγορών για αστάθεια. Είναι, όμως, και **συμπληρωματικές**, καθώς οι αγορές τροφοδοτούν την οικονομία με ρευστότητα, κάτι που αδυνατεί να διασφαλίσει το Κράτος, αλλά το χρειάζεται.»

Jean-Marc Sorel, «Τα κράτη απέναντι στις χρηματοπιστωτικές αγορές», σελ. 525.

Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση

6. Πολιτική Ένωση

5. Οικονομική και Νομισματική Ένωση

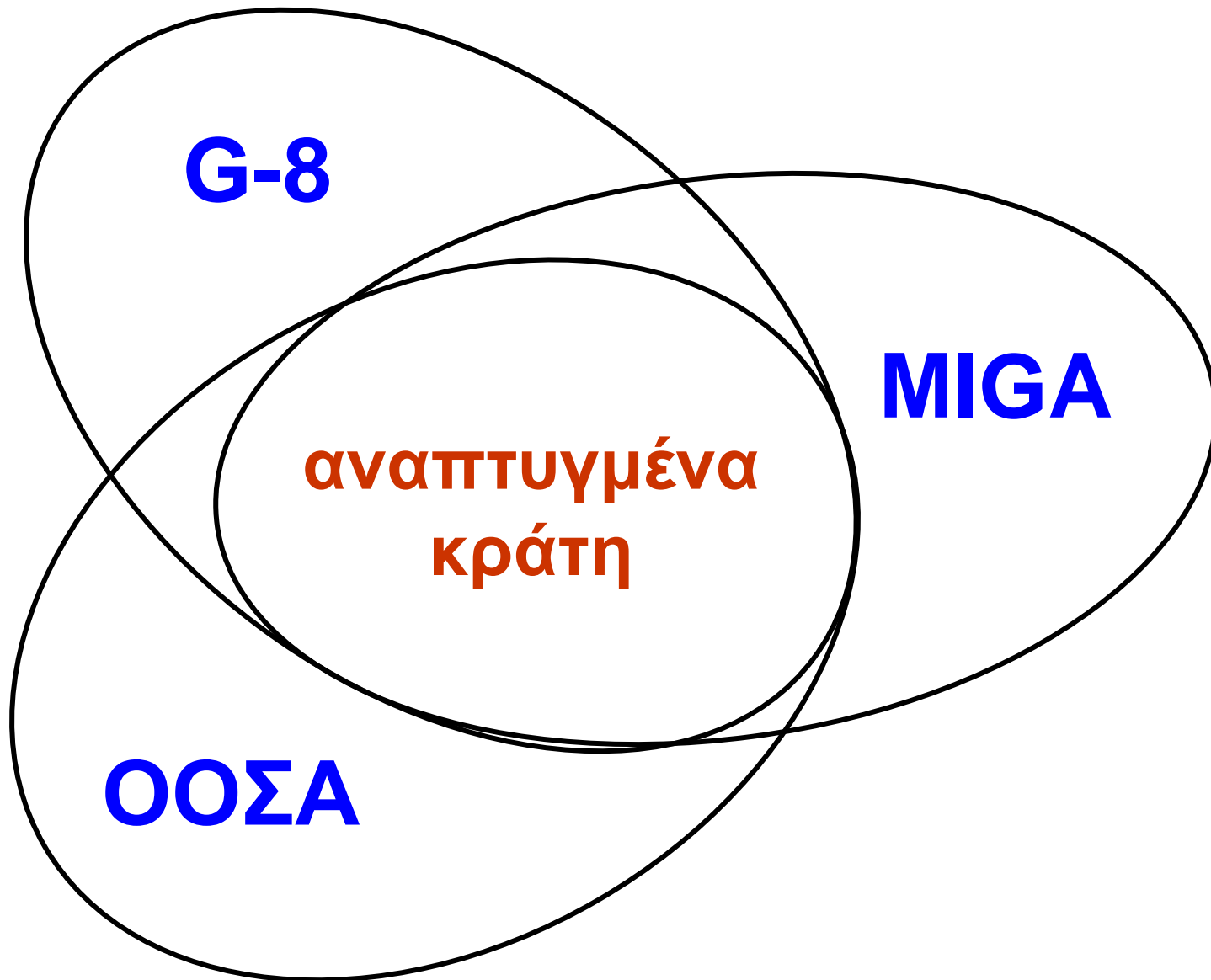
4. Εσωτερική Αγορά

3. Κοινή Αγορά

2. Τελωνειακή Ένωση

1. Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών

**αναπτυγμένα
κράτη**

	OECD	MIGA	G-8
1	Australia	Australia	
2	Austria	Austria	
3	Belgium	Belgium	
4	Canada	Canada	Canada
	Chile		
5	Czech Republic	Czech Republic	
6	Denmark	Denmark	
	Estonia		
7	Finland	Finland	
8	France	France	France
9	Germany	Germany	Germany
10	Greece	Greece	
	Hungary		
11	Iceland	Iceland	
12	Ireland	Ireland	
	Israel		
13	Italy	Italy	Italy
14	Japan	Japan	Japan
	Korea		
15	Luxembourg	Luxembourg	
	Mexico		
16	Netherlands	Netherlands	
17	New Zealand	New Zealand	
18	Norway	Norway	
	Poland		
19	Portugal	Portugal	
			Russia
	Slovak Republic		
20	Slovenia	Slovenia	
21	Spain	Spain	
22	Sweden	Sweden	
23	Switzerland	Switzerland	
	Turkey		
24	United Kingdom	United Kingdom	United Kingdom
25	United States	United States	United States

1	Ηνωμένες Πολιτείες	16,80
2	Ιαπωνία	6,25
3	Γερμανία	5,83
4	Γαλλία	4,30
5	Ηνωμένο Βασίλειο	4,30
6	Ιταλία	3,17
7	Καναδάς	2,57
8	Ολλανδία	2,08
9	Βέλγιο	1,86
10	Ισπανία	1,63
11	Ελβετία	1,41
12	Αυστραλία	1,32
13	Σουηδία	0,98
14	Αυστρία	0,87
15	Νορβηγία	0,78
16	Δανία	0,78
17	Φινλανδία	0,53
18	Ιρλανδία	0,53
19	Ελλάδα	0,47
20	Πορτογαλία	0,44
21	Τσεχία	0,43
22	Νέα Ζηλανδία	0,39
23	Λουξεμβούργο	0,20
24	Σλοβενία	0,14
25	Ισλανδία	0,08

G-7
43,22 %

58,14 %

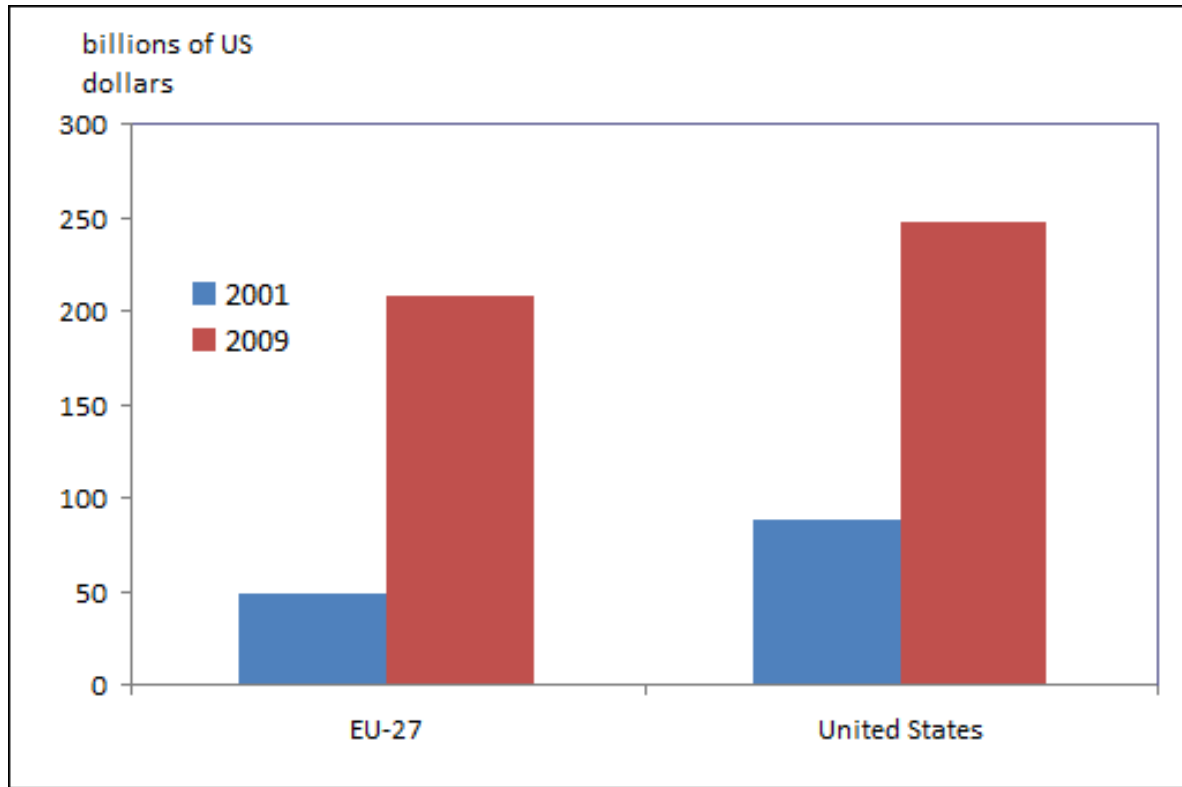
Ο κόσμος αλλάζει...

ΚΙΝΑ

Στο τέλος του 2001, η Κίνα εντάσσεται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (**WTO**).

Έκτοτε, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες της βρίσκουν ανοικτές αγορές, κυρίως στις μεγάλες καταναλωτικές κοινωνίες της Ε.Ε. και των ΗΠΑ.

Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων

Χώρες του G-8		Αγαθά		Υπηρεσίες	
		Εισαγ	Εξαγ	Εισαγ	Εξαγ
1	ΗΠΑ	10,7	18	17,4	13,3
2	Γερμανία	9,5	7,4	6,3	9,6
3	Ιαπωνία	6,5	5	4,1	6,9
4	Γαλλία	5,1	4,9	5,5	4,4
5	ΗΒ	4,3	5,2	7,8	6,6
6	Ιταλία	3,9	3,6	3,8	4
7	Καναδάς	3,9	3,4	2,3	2,7
Σύνολο		43,9 %	47,5 %	47,2 %	47,5 %

Χώρες του G-8		Αγαθά		Υπηρεσίες	
		Εισαγ	Εξαγ	Εισαγ	Εξαγ
1	ΗΠΑ	8,4	14,2	13,9	11,0
2	Γερμανία	9,5	7,5	6,1	8,0
3	Ιαπωνία	5,1	4,4	4,2	5,1
4	Γαλλία	4,0	4,3	4,0	3,9
5	ΗΒ	3,1	4,3	8,1	6,3
6	Ιταλία	3,5	3,6	3,3	3,8
7	Καναδάς	3,0	2,7	1,9	2,6
Σύνολο		36,6 %	41 %	41,5 %	40,7 %
	ΚΙΝΑ	8,8 %	6,7 %	3,9 %	4,2 %

Merchandise trade: leading exporters and importers, 2010

\$bn and %

Rank	Exporters	Value	Share	Annual % change	Rank	Importers	Value	Share	Annual % change
1	China	1578	10.4	31	1	United States	1968	12.8	23
2	United States	1278	8.4	21	2	China	1395	9.1	39
3	Germany	1269	8.3	13	3	Germany	1067	6.9	15
4	Japan	770	5.1	33	4	Japan	693	4.5	25
5	Netherlands	572	3.8	15	5	France	606	3.9	8
6	France	521	3.4	7	6	United Kingdom	558	3.6	15
7	Korea, Republic of	466	3.1	28	7	Netherlands	517	3.4	17
8	Italy	448	2.9	10	8	Italy	484	3.1	17
9	Belgium	411	2.7	11	9	Hong Kong, China	442	2.9	25
						- retained imports a	116	0.8	31
10	United Kingdom	405	2.7	15	10	Korea, Republic of	425	2.8	32

Merchandise trade: leading exporters and importers (excluding intra EU (27) trade), 2010

\$bn and %

Rank	Exporters	Value	Annual %		Rank	Importers	Value	Annual %	
			Share	change				Share	change
1	Extra-EU (27) exports	1787	15.0	17	1	Extra-EU (27) imports	1977	16.5	18
2	China	1578	13.3	31	2	United States	1968	16.4	23
3	United States	1278	10.8	21	3	China	1395	11.6	39
4	Japan	770	6.5	33	4	Japan	693	5.8	25
5	Korea, Republic of	466	3.9	28	5	Hong Kong, China	442	3.7	25
						- retained imports a	116	10	31
6	Hong Kong, China	401	3.4	22	6	Korea, Republic of	425	3.5	32
	- domestic exports a	18	0.2	7					
	- re-exports a	383	3.2	23					
7	Russian Federation	400	3.4	32	7	Canada b	402	3.3	22
8	Canada	387	3.3	22	8	India	323	2.7	25
9	Singapore	352	3.0	30	9	Singapore	311	2.6	26
	- domestic exports	183	1.5	32		- retained imports c	142	1.2	24
	- re-exports	169	1.4	28					
10	Mexico	298	2.5	30	10	Mexico	311	2.6	29

Source: WTO Secretariat

Leading exporters and importers in world trade in commercial services, 2010

\$bn and %

Rank	Exporters	Value	Annual %		Rank	Importers	Value	Annual %	
			Share	change				Share	change
1	United States	515	14.1	8	1	United States	358	10.2	7
2	Germany	230	6.3	2	2	Germany	256	7.3	1
3	United Kingdom	227	6.2	0	3	China a	192	5.5	22
4	China a	170	4.6	32	4	United Kingdom	156	4.5	-1
5	France	140	3.8	-1	5	Japan	155	4.4	6
6	Japan	138	3.8	9	6	France	126	3.6	0
7	Spain	121	3.3	-1	7	India	117	3.3	...
8	Singapore	112	3.0	20	8	Netherlands	109	3.1	1
9	Netherlands	111	3.0	0	9	Italy	108	3.1	1
10	India	110	3.0	...	10	Ireland	106	3.0	2

Leading exporters and importers of commercial services excluding intra-EU (27) trade, 2010

\$bn and %

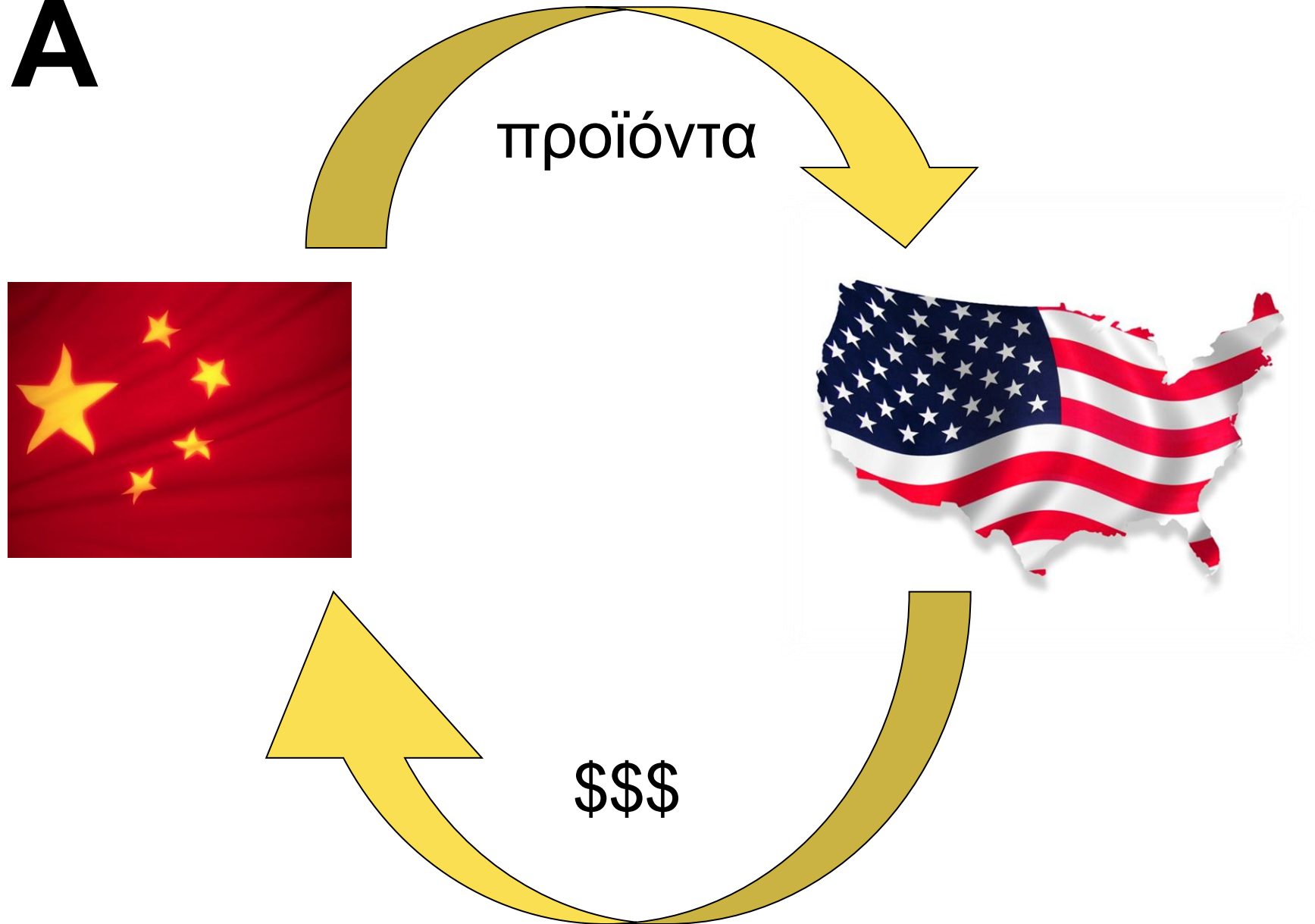
Rank	Exporters	Value	Share	Annual % change	Rank	Importers	Value	Share	Annual % change
1	EU27 Extra-EU27	684	24.5	5	1	EU27 Extra-EU27	598	22.1	6
2	United States	515	18.4	8	2	United States	358	13.2	7
3	China a	170	6.1	32	3	China a	192	7.1	22
4	Japan	138	4.9	9	4	Japan	155	5.7	6
5	Singapore	112	4.0	20	5	India	117	4.3	...
6	India	110	3.9	...	6	Singapore	96	3.5	21
7	Hong Kong, China	108	3.9	25	7	Korea, Republic of	93	3.4	17
8	Korea, Republic of	82	2.9	13	8	Canada	89	3.3	15
9	Switzerland	76	2.7	6	9	Russian Federation	70	2.6	18
10	Canada	66	2.4	15	10	Brazil	60	2.2	35

Το 2007, η **Κίνα** αναδεικνύεται
η χώρα με τα μεγαλύτερα
συναλλαγματικά αποθέματα,
που ξεπέρασαν το **\$ 1 τρις**,
ποσό ρεκόρ όλων των εποχών.

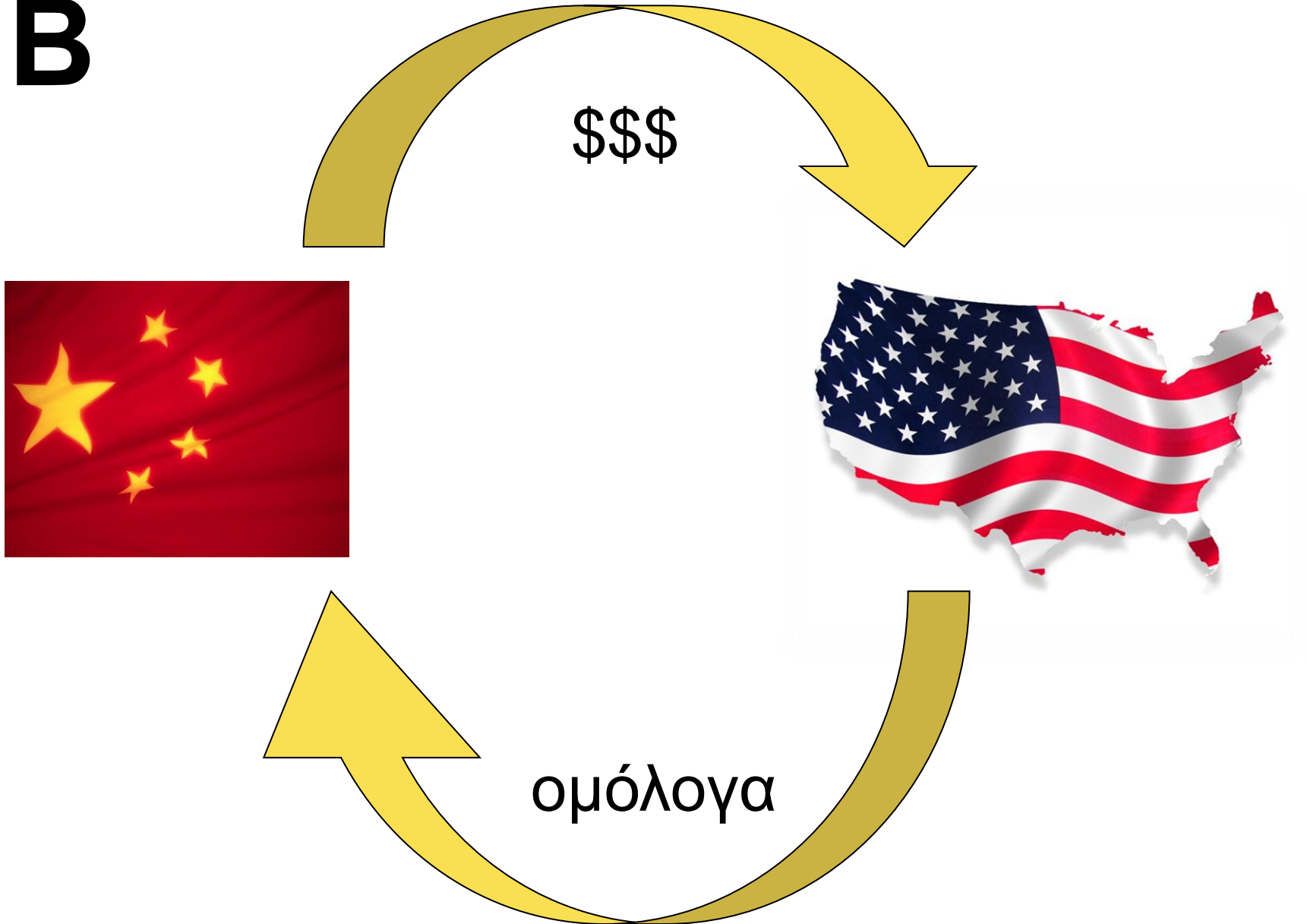
Σήμερα, πλησιάζουν τα **\$ 3 τρις!**

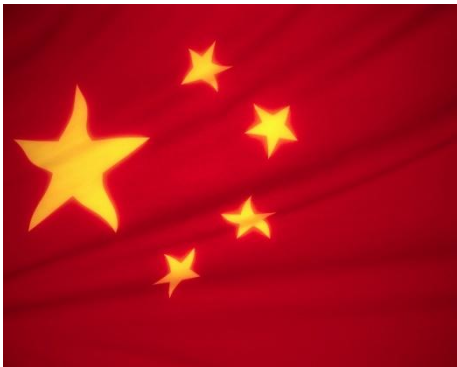
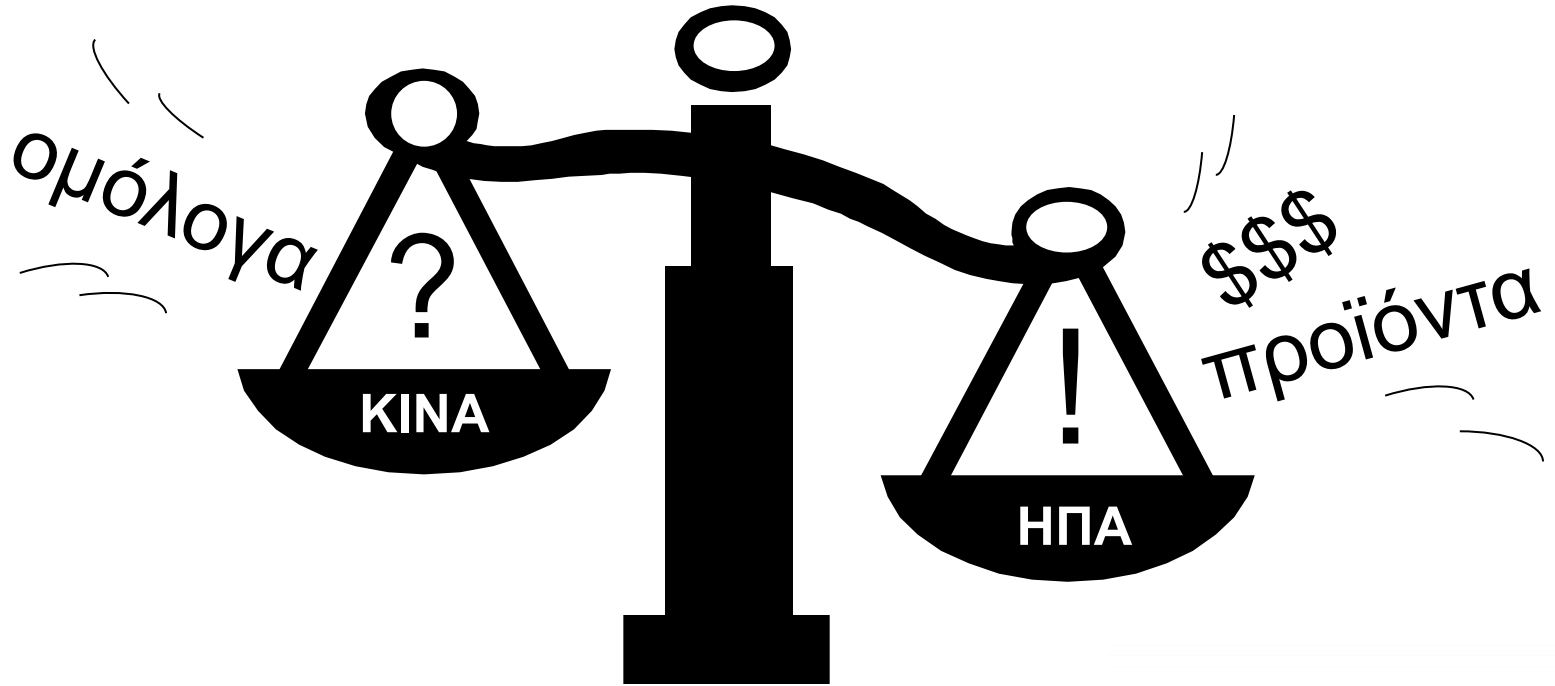
Πού κυρίως επενδύει η Κίνα
τα συναλλαγματικά της αποθέματα;

A

B

Supertramp
CRISIS? WHAT CRISIS?

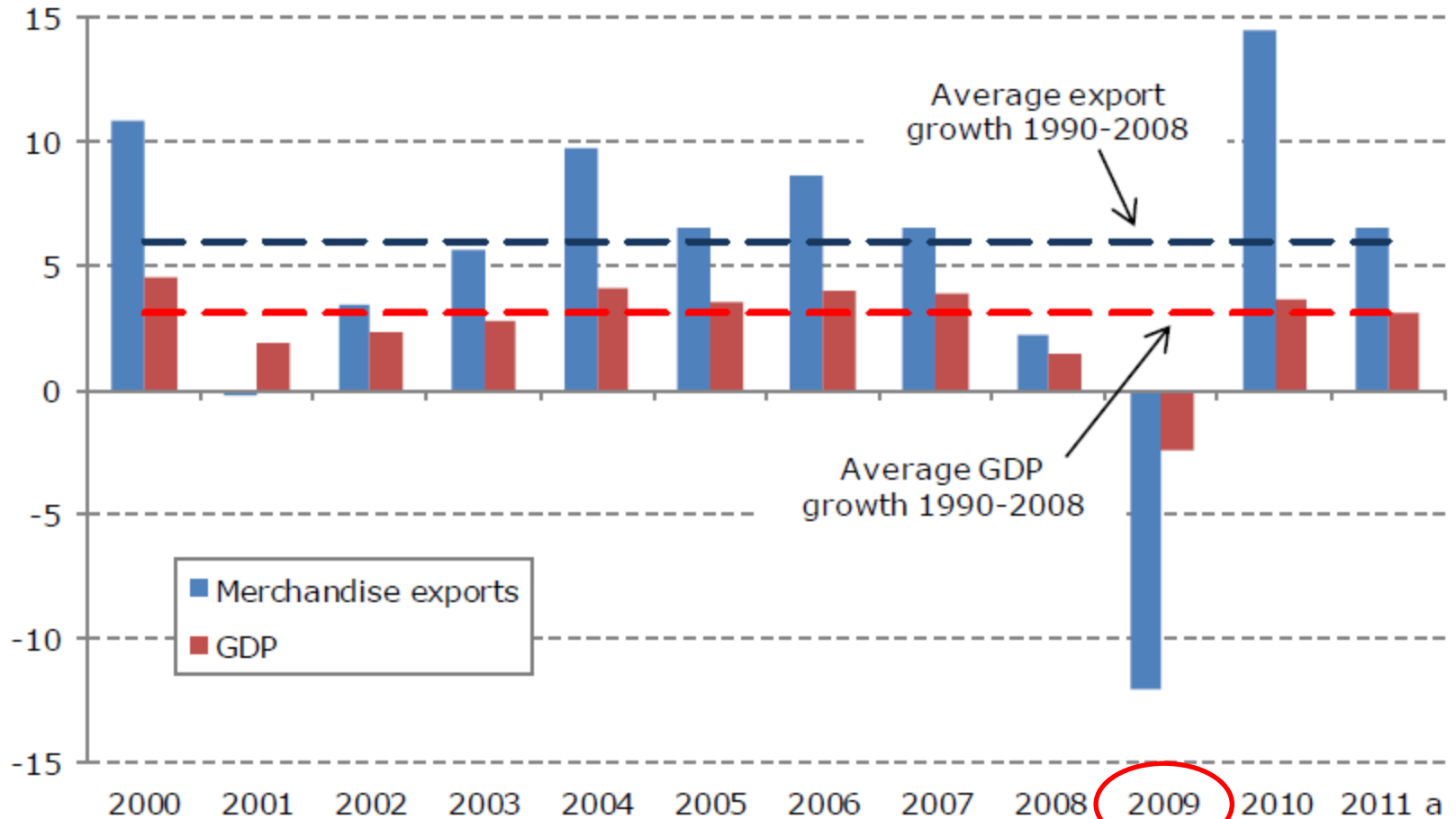
Crisis ? What Crisis ?

I hear only
what I want to hear,

but I have to believe
in something.

“A Soapbox Opera”

Chart 1: Growth in volume of world merchandise trade and GDP, 2000-11 ^a

Annual % change

a Figures for 2011 are projections.

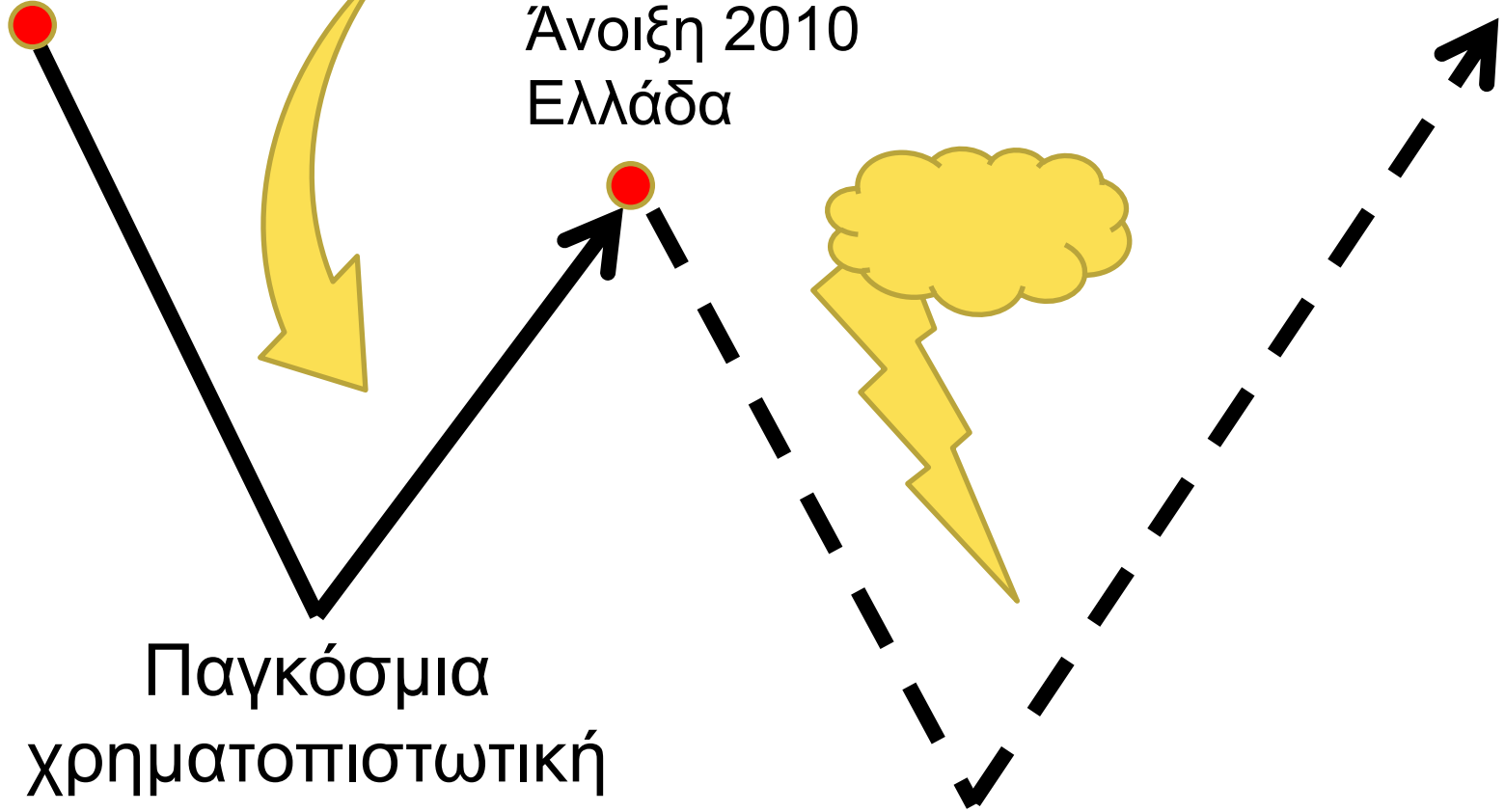
Source: WTO Secretariat.

Οκτώβριος 2008
Lehman Bros

Άνοιξη 2010
Ελλάδα

Παγκόσμια
χρηματοπιστωτική
κρίση

Παγκόσμια
δημοσιονομική
κρίση

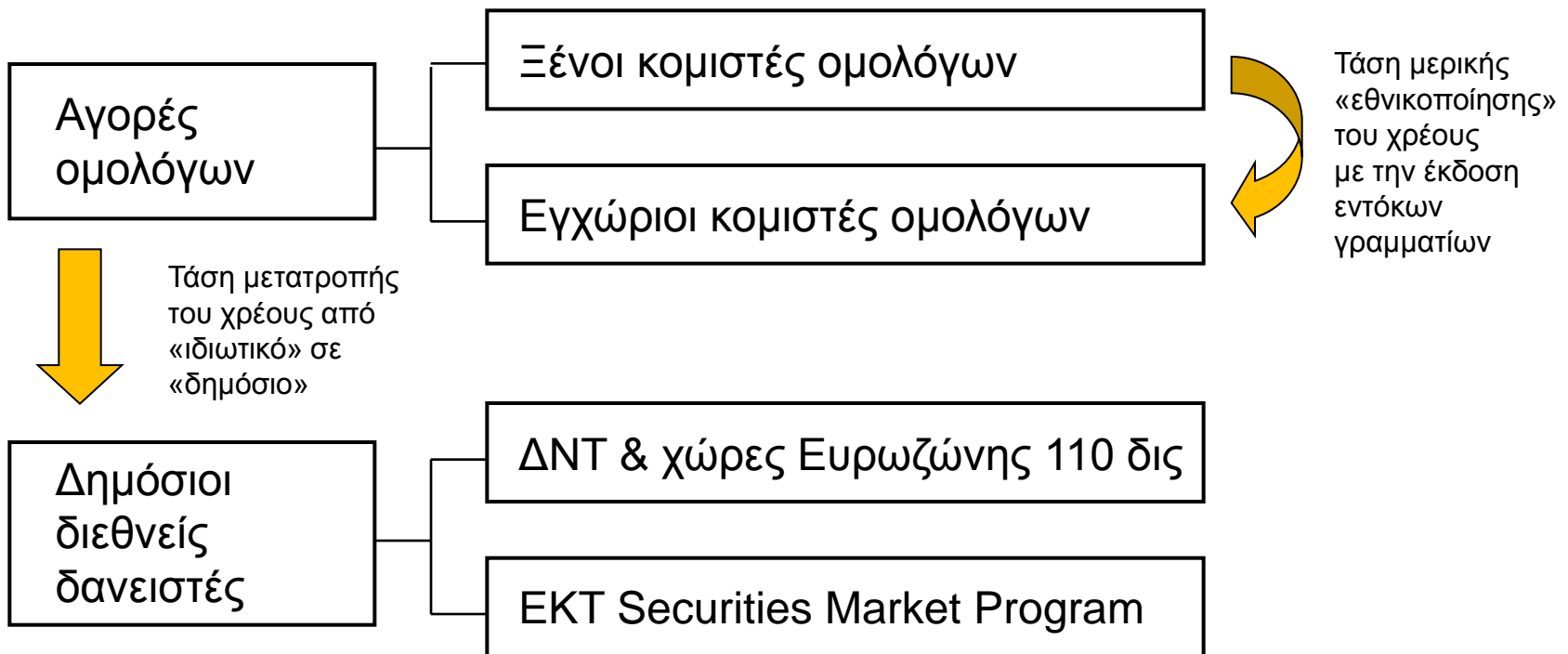

Βερολίνο, 28 Απριλίου 2010

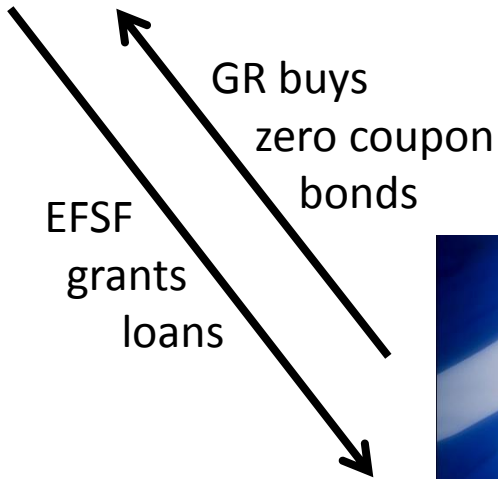
Τρόπος διαχείρισης του δημοσίου χρέους μας σήμερα:

Σε ποιούς οφείλεται:

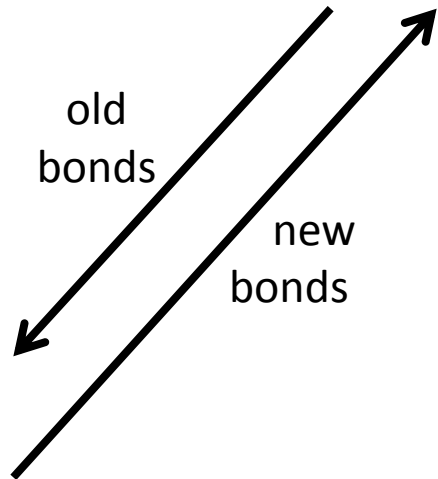

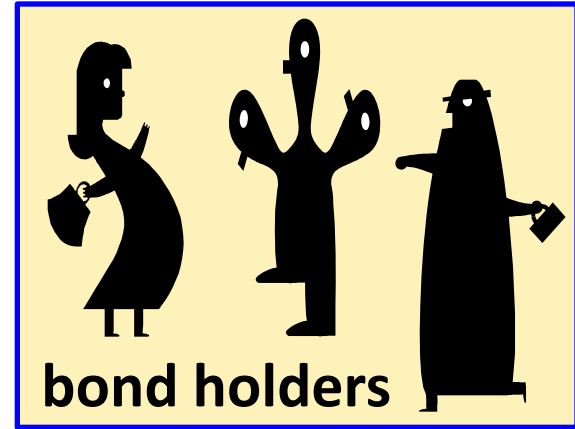
EURO AREA FINANCIAL SUPPORT

EFSF's
zero coupon
bonds used as
collateral

...

- **Η χώρα εντάσσεται στο Μηχανισμό Στήριξης:**

25/04/2010: <http://www.newspaper.gr/news/opinions/54450/>

25/07/2010: <http://www.makthes.gr/news/opinions/58662/>

12/10/2010: http://www.greekcrisis.net/2010/10/blog-post_4801.html

31/10/2010: <http://www.makthes.gr/news/economy/64184/>

- **Η ελληνική κρίση χρέους σε νέα φάση διαχείρισης:**

02/01/2011: <http://www.new-deal.gr/eponymos/οικονομετρωντας/3233>

03/02/2011: <http://www.capital.gr/news.asp?id=1128144>

04/02/2011: <http://www.capital.gr/news.asp?id=1128981>

14/03/2011: <http://www.capital.gr/news.asp?id=1151733>

31/03/2011: <http://www.capital.gr/news.asp?id=1162824>

06/05/2011: http://www.greekcrisis.net/2011/05/eu-is-running-out-of-choices-to-tame_08.html

15/05/2011: <http://www.new-deal.gr/BIG-new-Deal/99-BIG-new-Deal/3756>

24/05/2011: http://www.greekcrisis.net/2011/05/blog-post_3437.html